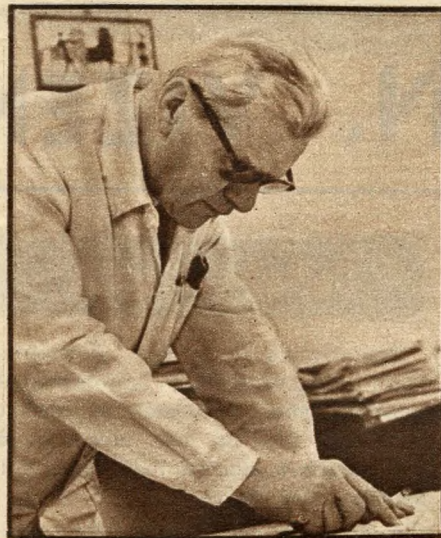

Hajós Alfréd

Ifjú Dávid Károly

Siraky Lóránd

— Kimegyek vasárnap a Népstadionba — mondja az ember magától „értetődő egyszerűséggel, s legfeljebb csak a gólokra gondol, amit majd látni fog. — Jó kis verseny lesz a Sportuszodában, megnézem! — És a Nemzeti Sportuszoda homlokzatán nem veszi észre a kis márványtáblát, amely a tervező, Hajós Alfréd emlékét őrzi. Gólokrol, rekordokról gyakran esik szó. A sportlétesítményekről és tervezőikről jóval ritkábban.

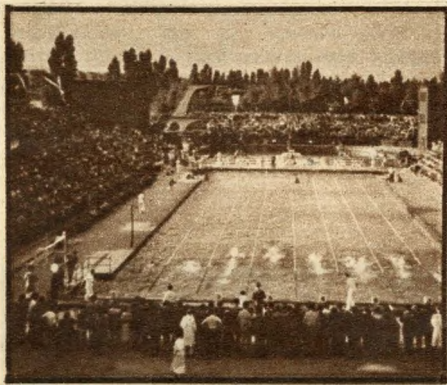
REKORDOK PALOTÁI

Sportuszoda

Népstadion

TF-uszoda

Sportcsarnok

Az első magyar olimpiai bajnok tervezte a Sportuszodát

Athén, 1896. április tizenegyediké. Ezen a napon bonyolították le Pireuszban, Athén kikötővárosában az első újkori olimpia úszóversenyeit.

Készt valahol a görög tavasz, a munychiai tengerből vize mindössze tíz és fél fokos, borús, hűvös az idő, az olimpiai bajnoki címet eldöntő versenyre mégis negyven ezer (!) néző gyűlt egybe a tengerparton. És az úszóversenyek történetének mindmáig legnagyobb számú közönsége már az első versenyszám, a száz méteres úszás után magyar győzelemnek tapsolhatott; a lelkes kis magyar tábor ünnepezhette az első magyar olimpiai bajnokot, Hajós Alfrédot!

Másfél óra múlva...

— Frédi-Frédi...!

A dermesztően hideg, hullámozó tengerben Hajós Alfréd vezette az ezerkétszáz méteres úszás mezőnyét, s átfagyva, holtfáradtan, de — elsőnek ért a célba!

Hajós Alfréd egy ízben a magyar labdarúgó válogatott mezét is magára öltötte, 1924-ben a párizsi olimpiai művészeti versenyen stadiontervvel ezüstérmert nyert, de pályafutása legszebb, legfényesebb sikere a két athéni aranyérem. Talán ott, a munychiai öböl jégáradék vizében gondolt először arra Hajós Alfréd, hogy korszerű versenyszoda kellene Budapestnek, a magyar úszóknak.

És csaknem négy évtized múltán, 1931-ben megnyitották az ő tervei szerint épült Nemzeti Sportuszodát a Margitszigeten.

A májvörös téglával burkolt fedett-uszoda falán kis márványtábla őrzi az olimpiai bajnok tervező emlékét.

Néhány hónappal a megnyitó előtt... 1953. augusztus 20-a óta világ- és Európa-csúcsok, nagyszerű mérkőzések színtere a Népstadion

1948 májusában egy tervező kollektíva — ifjú Dávid Károly tervező főépítész vezetésével — megbízást kapott a Népstadion terveinek elkészítésére.

— Nehéz körülmények között láttunk munkához — emlékezik Dávid Károly. — Nem állt rendelkezésünkre megfelelő irodalom, a kilátásba helyezett külföldi tanulmányút elmaradt, magunkra voltunk hagyva és — utalva. Pedig egy ilyen monumentális létesítmény tervezésekor ezer és ezer szempontot kell figyelembe venni. Egy példa csak, nem is a legnagyobbak közül: a közönség mozgatása. Sok töprengés és vita után évezredes ötletet hoztunk át a mába. A Népstadion közönsége felülről lefelé haladva foglalja el helyét, így a későnjövők sem veszítenek az eseményből, míg megtalálják a helyüket, és a stadion kiürítése is zavartalan. A közönségmozgató rendszer tervezésének ötletét a római Colosseum adta. A Colosseum világos, logikus és tiszta közönségmozgatói rendszere, a három szinten egymás felett ismétlődő kényelmes sétányai adtak előképet ahhoz, hogy a Népstadion belső tömegmozgatói útvonaltát megtervezzük.

Öt évvel a tervezés első ceruzavonásai után, 1953 augusztus 20-án felavatták a magyar sport legszebb létesítményét. Lehetetlen felsorolni, hány nagyszerű eredmény, világ- és Európa-rekord színtere volt azóta a Népstadion. Ehelyett álljon itt néhány, az építkezés méreteinek nagyságát érzékeltető számadat: a Népstadion építésekor 664 ezer köbméter földet mozgattak, 45 ezer köbméter betont és vasbetont, 139 ezer mázsa cementet használtak fel; az ülőhelyelemek és a közöttük levő összes lépcsők hossza negyvenhat kilométer!

Ifjú Dávid Károly tervező főépítést a megnyitó után a Munka Érdemrend arany fokozatával, 1954-ben Kossuth-díjjal tüntették ki... És néhány éve megvonták tőle a Népstadion állandó látogatására szolgáló tiszteletjegyet...

Hát nem furcsa...?

1966 októbere óta ideális körülmények között folyik az úszóoktatás a TF-en

A múlt év októberében adták át a Testnevelési Főiskola korszerű, új létesítményét, a játékcarnokkal egybeépített fedettuszodát. A tervező — Siraky Lóránd — tizenkétszeres magyar válogatott sportoló, a MÁV Tervező Intézet csoportvezető főmérnöke.

— Aktív sportoló koromban a jégkorong-válogatottal és klubcsapatommal is sokat jártam külföldön, volt alkalmam megismerkedni Európa legszebb sportcsarnokaival, stadionjaival — mondja Siraky Lóránd. — Építészszemmel figyeltem a sportlétesítményeket, de a TF új objektumának tervezésekor sem hazai, sem külföldi tapasztalatra nem támaszkodhattam. Logikus lett volna, hogy a játékcarnokot és uszodát külön-külön építsék, de a TF-en kis terület állt rendelkezésre, s azt a megoldást kellett választanom, hogy az épületben helyezzük el az uszodát és a játékcarnokot.

A huszonöt méteres, négy pályás uszoda felett, az emeleten kapott helyet a harminckétszer húsz méteres játékcarnok.

— Ha egyszer egy új műjégpályát tervezhetnék — vagy műjégpályákat, vidékre — az volna a legszebb!

Természetesen az új.

A régi, öreg, kiszolgált „Sport” ma már csak részben tudja az igényeket kielégíteni. Évtizedes óhaj egy új sportcsarnok.

1971-re felépül!

A százhuszonkilencezer légméterméter magába foglaló új csarnok a Dózsa György út és az Istvánmezei út sarkán épül, Rimanóczy Jenő és Gulyás Zoltán építésszek tervei szerint. A húsz méternél valamivel magasabb Sportcsarnok tízezer négyzetméternyi területen épül, nézőterén tizenegyezer, a teljes küzdőtér igénybevitelével nyolcezer néző fér el. Alkalmos lesz valamennyi teremsport zavartalan lebonyolítására, fedett pályás atlétikai versenyek rendezésére, tizenkét órán belül hatvanszor harminc méteres műjégpályát készíthetnek a Sportcsarnokban.

Számos világverseny rendezési jogát megkaptuk volna, ha van megfelelő sportpalotánk.

1971-től lesz.

VINCZE JENŐ

Budapest új ékessége lesz — mondják az új Sportcsarnokra. Méltán!

